

LISTĂ DE PUBLICAȚII

Cărți de autor/ co-autor:

Carte pe baza tezei de doctorat:

- *Corpul îngerilor. Fragmente dintr-o istorie a ierarhiilor cerești*, Humanitas, București, 2017, 320p.

Cărți cu caracter monografic:

- *Îngerii popoarelor. O teologie a istoriei în creștinismul primelor secole* (în pregătire).
- *Învierea lui Lazăr de-a lungul secolelor*, volumul I: 125-1486, Zeta Books – Editura Spandugino, București, 2022 (în curs de apariție).
- *Sfântul Martir Iustin Filosoful. O introducere*, Editura Deisis – Stavropoleos, Sibiu, 2010, 154 p.

Volume coordonate:

1. *Languages of Hospitality: Resilience and Religious Studies in Lebanon during the Civil War*, în colaborare cu Daniela Dumbravă (în pregătire)
2. *Engaging God's Language*, în colaborare cu Daniela Dumbravă, special issue *Diakrisis. Yearbook of Theology and Philosophy* no 5, 2022.
3. *In-cognita: Ioan Petru Culianu's Approaches to Religion*, în colaborare cu Daniela Dumbravă, Zeta Books, București, 2021 [2022], 442 p.
4. *An Intellectual of the Church: Remembering Father André Scrima*, special issue *Review of Ecumenical Studies* (Centrul de Cercetare Ecumenică, Sibiu), vol. 12, no. 3, 2020.
5. *André Scrima: expérience spirituelle et langage théologique. Actes du colloque de Rome, 29-30 octobre 2008*, în colaborare cu Daniela Dumbravă, col. *Orientalia Christiana Analecta* 306, Roma, 2019, 255 p.
6. *Voci della fede. Riflessioni sul Concilio Vaticano II*, în colaborare cu Mihail Banciu și pr. Vasile-Gabriel Buboî, Libreria Editrice Vaticana, Vatican, 2016, 94 p.
7. *Comuniune și contemplație. Despre creștinismul patristic și bizantin*, Zeta Books, București, 2011, 192 p.
8. *Memory, Humanity and Meaning. Essays in Honor of Andrei Pleșu's sixtieth Anniversary*, în colaborare cu Mihail Neamțu, Zeta Books, București, 2009, 549 p.
9. *O filozofie a intervalului. In honorem Andrei Pleșu*, în colaborare cu Mihail Neamțu, Humanitas, București, 2009, 314 p.
10. *Pluralitatea metafizicii medievale. Istorie și structuri*, Polirom, Iași, 2005, 370 p.
11. *Dumitru Stăniloae sau paradoxul teologiei*, în colaborare cu Teodor Baconsky, Editura Anastasia, București, 2003, 393 p.

Volume îngrijite:

1. Irineu Mihălcescu, *Scrieri de istorie a religiilor*, ediție îngrijită în colaborare cu Octavian Negoită pentru colecția *Studii și documente de istorie a religiilor*, Institutul de Istorie a Religiilor (în pregătire)
2. Grigorie din Nazianz, *Scrieri*, vol. I (*Orationes* 1-17), traducere coordonată de Dan Slușanschi, ediție îngrijită în colaborare (în pregătire)
3. Hugo din Saint-Victor, *Meditații spirituale*, introducere, traducere, note, postfață și bibliografie, în colaborare cu Miruna Tătaru-Cazaban, Univers Enciclopedic, București, 2005, 259 p.
4. Augustin, *Despre natura binelui. Contra maniheilor*, traducere și note de Cristian Șoimușan, tabel cronologic, postfață, bibliografie și indici de Bogdan Tătaru-Cazaban, Editura Anastasia, București, 2004, 131 p.
5. Ioan Damaschin, *Despre cele două voințe ale lui Hristos*, revizuirea traducerii părintelui Olimp N. Căciulă, tabel cronologic, note, bibliografie și indici de Bogdan Tătaru-Cazaban, Editura Anastasia, București, 2004, 129 p.
6. André Scrima, *Duhul Sfânt și unitatea Bisericii. „Jurnal” de Conciliu*, ediție îngrijită de Bogdan Tătaru-Cazaban, cuvânt-înainte de Olivier Clément, prefață de H.-R. Patapievici, traduceri de Măriuca Alexandrescu, Dan Săvinescu, Larisa și Gabriel Cercel, Bogdan Tătaru-Cazaban, Editura Anastasia, București, 2004, 237 p.
7. Ioan Lancrănjan, *Încercări de reabilitare a gândirii creștine medievale. Studiu de sinteză* (ediție îngrijită, postfață), Anastasia, București, 2003, 251 p.
8. Boethius, *Tratate teologice*, traducere în colaborare cu Octavian Gordon, postfață de Anca Vasiliu, Polirom, Iași, 2003

Traduceri:

1. Gianfranco Ravasi, *Biblia după Borges*, traducere din italiană în colaborare cu Miruna Tătaru-Cazaban, postfață de Bogdan Tătaru-Cazaban, Polirom, Iași, 2019, 188 p.
2. Jean Jolivet, *Artele limbajului și teologia*, traducere din limba franceză în colaborare cu Laura Ilinescu și Miruna Tătaru-Cazaban, Editura Galaxia Gutenberg, 2012, 443 p.
3. Fericitul Augustin, *Despre credință și Crez*, traducere din latină și note în colaborare cu Miruna Tătaru-Cazaban, introducere și note, Editura Institutului Biblic și de Misiune Ortodoxă, București, 2010, 88 p.
4. Nicolaus Cusanus, *Despre Dumnezeu ascuns*, traducere din limba latină și note, în Nicolaus Cusanus, *Despre pacea între religii/ Despre Dumnezeu ascuns*, volum îngrijit de Anca Manolescu, Humanitas, București, 2008, pp. 119-133
5. Emmanuel Lévinas, *Altfel decât a fi sau dincolo de esență*, traducere din limba franceză în colaborare cu Cristian Ciocan și Miruna Tătaru-Cazaban, Humanitas, București, 2006, 371 p.
6. Augustin, *Despre îngeri și oameni (De Civ. Dei, XI, 28-XII, 28)*, traducere din limba latină, introducere și note, Humanitas, București, 2004, 142 p.
7. Raymond Klibansky, Erwin Panofsky și Fritz Saxl, *Saturn și melancolia. Studii de filosofie a naturii, religie și artă*, traducere din limba franceză în colaborare cu Miruna Tătaru-Cazaban și Adela Văetiși, postfață de Bogdan Tătaru-Cazaban, Polirom, Iași, 2002, 611 p.

Eseuri, volume cu caracter larg cultural:

- *Inteligența inimii. Schițe pentru un portret al virtuții*, Editura Spandugino, București, 2021
- *Mănăstirea Hurezi/ Monastery of Hurezi*, în colaborare cu pr. Gabriel Herea, Artec Impresiones, Segovia, 2009

Volume cu caracter diplomatic:

- *Romania e il Sovrano Ordine di Malta. 25 anni dal ripristino delle relazioni diplomatiche* (1991-2016), în colaborare cu Mihail Banciu, Palombi Editore, Roma, 2016, 170 p.
- *Romania e Santa Sede. Venticinque anni di rapporti diplomatici* (1990-2015), în colaborare cu Mihail Banciu, Libreria Editrice Vaticana, 2015, 78 p.

Studii, articole și capitole în volume colective:

1. „Dialogue as a creative event. André Scrima's views on ecumenism and tradition”, în Ioan Alexandru Tofan and Viorel Coman (eds.), *Eastern Orthodox Christianity and the Culture of Dialogue: The Legacy of André Scrima*, Brill (în curs de apariție)
2. „L'image de Constantinople et du monde religieux grec dans les *Pérégrinations* de Jean Palerne”, în Daniel Benga and Ionuț-Alexandru Tudorie (eds.), *The Manifold Faces of the East. Western Images of the (Post-) Byzantine World in the Age of Reformation*, col. *Eastern Churches Identities*, Brill (în curs de apariție)
3. „Dumitru Stăniloae and Sergey Bulgakov's Angelologies: Patristic Roots and Theological Creativity”, în Nichifor Tănase, Marius Portaru and Daniel Lemeni (eds.), *From Scripture to Philosophy. New Essays on Contemporary Topics by Romanian Theologians*, LIT Verlag, München, 2022 (în curs de apariție)
4. *Acedia. Formele unei patologii spirituale în monahismul primelor secole*, în Daniel Lemeni (coordonator), *Asceticism și hagiografie în Antichitatea creștină târzie*, Doxologia, Iași, în curs de apariție (versiune revizuită și adăugită a studiului „Acedia. Note despre imaginarul eremitic”, în *Archaeus. Studii de istorie a religiilor*, an II, fasc. II, 1998)
5. „Reflecții despre relația dintre tradiție și modernitate în teologia părintelui Dumitru Stăniloae”, în *Ortodoxie și modernitate. O dezbatere necesară. Acta Simpozionului internațional „Dumitru Stăniloae”, ediția a VIII-a*, ed. Pr. Ioan Vicovan et alii, Doxologia, Iași, 2022, pp. 117-133.
6. „Abélard: legea naturală și dialogul monoteismelor în secolul al XII-lea”, în Valentin Ilie (coordonator), *Adevăr, mărturisire și dialog. In memoriam pr. prof. univ. Nicolae Achimescu*, Doxologia – Editura Cuvântul Vieții, Iași – București, 2022, pp. 241-249 (versiune revizuită și adăugită a introducerii la Abelard, *Dialog între un filosof, un iudeu și un creștin*, Polirom, Iași, 2007)
7. « Un timp al speranței », în *Un secol de relații diplomatice între România și Sfântul Scaun. 1920-2020*, Editura Arhiepiscopiei Romano-Catolice de București, București, 2020, pp. 198-223.
8. „Exégèse et anthropologie. Remarques sur le rapport entre masculin et féminin / homme et femme chez saint Maxime le Confesseur”, în *Masculum et feminam creavit eos (Gen. 1, 27). Paradigmi del maschile e femminile nel cristianesimo antico. XLVII Incontro di Studiosi dell'Antichità Cristiana (Roma, 9-11 maggio 2019)*, Institutum Patristicum Augustinianum – Nerbini International, Roma-Firenze, 2020, pp. 497-505.

9. „Cultură creștină și teologie politică. Polemica împotriva împăratului Iulian la Sfântul Grigorie de Nazianz și Sfântul Chiril al Alexandriei” (în colaborare cu Miruna Tătaru-Cazaban), în Grigorie de Nazianz – Chiril al Alexandriei, *Cuvântarea a IV-a, Cuvântarea a V-a, Împotriva lui Iulian* (I, II), Polirom, col. „Tradiția creștină”, Iași, 2020, pp. 21-77.
10. „Les anges des nations. Eléments pour une théologie de l’histoire aux V-VIe siècles”, în *Tempo di Dio - Tempo dell’uomo*, Institutum Patristicum Augustinianum, Roma, 2019, pp. 511-519.
11. „L’Unité des chrétiens et son langage. Fragments d’un *Journal* orthodoxe du Concile Vatican II” (în colaborare cu Miruna Tătaru-Cazaban), în *André Scrima : expérience spirituelle et langage théologique*, col. *Orientalia Christiana Analecta* 306, Roma, 2019, pp. 123-140
12. Sf. Grigorie Teologul, *Cuvântarea a III-a*, traducere de Dan Slușanschi, ediție îngrijită de B. Tătaru-Cazaban și Octavian Gordon, în Ana-Maria Răducan, Florin-George Călian (coord.), *Dan Slușanschi. Portret de clasicist*, Editura Ratio et Revelatio, Oradea, 2019, pp. 299-307
13. „Sufletul Europei: memorie și responsabilitate”, în Iulia Badea-Gueritée și Alexandru Ojică (coord.), *Dialogul religiilor în Europa unită*, Editura Adenium, Iași, 2015
14. „Ctitoriile creștine ale împăratului Constantin la Roma”, în *Ctitoriile Sfinților Împărați Constantin și Elena în Răsărit și Apus*, volum coordonat de Pr. Florin Serbanescu, Editura Basilica, Patriarhia Română, 2013
15. „Ctitoriile Sfinților Împărați Constantin și Elena în Țara Sfântă”, în *Ctitoriile Sfinților Împărați Constantin și Elena în Răsărit și Apus*, volum coordonat de Pr. Florin Serbanescu, Editura Basilica, Patriarhia Română, 2013
16. „San Tommaso e gli Orientali. Alcune Riflessioni sul pensiero del Beato Giovanni Paolo II”, în *The Thomistic Legacy in Blessed John Paul II and His Refounding of the Pontifical Academy of St Thomas Aquinas*, The Proceedings of the XII Plenary Session, Vatican City, 2013, pp. 196-201
17. „Între Dionisie Areopagitul și Grigorie Palama: fundamentele patristice ale angelologiei părintelui Dumitru Stăniloae”, în volumul colectiv *Arhangheli și îngeri*, Ed. Deisis/ Stavropoleos, Sibiu, 2011, pp. 68-95 (versiune revizuită și adăugită)
18. „Un suflet în două trupuri. Despre prietenie în Antichitatea târzie, în *Cunoaștere și contemplație. Despre creștinismul patristic și bizantin*, Zeta Books, București, 2011, pp. 158-174
19. „Corpul îngerilor. Dileme patristice și medievale”, în *O filozofie a intervalului. In honorem Andrei Pleșu*, Humanitas, 2009, pp. 191-214
20. „Die Verantwortung der Kirchen für die Seele Europas”, în J. Henkel und Daniel Buda (hrsg.), *Neue Brücken oder Neue Hürden? Eine Bilanz der Dritten Europäischen Ökumenischen Versammlung*, LIT Verlag, 2008, pp. 223-226
21. „Abelard: legea naturală și dialogul monoteismelor în secolul al XII-lea”, prefață la Abelard, *Dialog între un filosof, un iudeu și un creștin*, Polirom, Iași, 2007, pp. 17-29
22. „O perspectivă răsăriteană asupra unității Bisericii: A. Scrima și dialogul dintre Constantinopol și Roma”, în volumul colectiv *Pentru un creștinism al noii Europe*, seria Bolzmann, vol. III, Humanitas, București, 2007, pp. 116-146
23. „Un filosof al ireductibilului”, prefață la Constantin Micu Stavila, *Descoperirea vieții personale*, Paideia, București, 2007
24. „Contemplation et martyre. La lecture des Pères de l’Église dans le mouvement du Buisson ardent de Bucarest et chez Nicolas Steinhardt”, în Cristian Bădiliță et Charles Kannengiesser (ed.), *Les Pères de l’Église dans le monde d’aujourd’hui*, Beauchesne – Curtea veche, 2006, pp. 327-337
25. „Biserică și stat: elemente pentru o etică a dialogului într-o societate pluralistă”, Actele colocviului internațional *Religious Freedom in the Romanian and European Context*, Ministerul

Culturii și Cultelor, Secretariatul de Stat pentru Culte, Editura Bizantină, București, 2005, pp. 356-365

26. „Pentru un *ecumenism al contemplativilor*: moștenirea părintelui Scrima și reflexele identitare ale ortodoxiei”, în Radu Carp (ed.), *Un suflet pentru Europa. Dimensiunea religioasă a unui proiect politic*, Anastasia, București, 2005, pp. 186-197

27. „Îngerii neamurilor sau dimensiunea teologico-politică a angelologiei”, în Miruna Tătaru-Cazaban (coord.), *Teologie și politică. De la Sfinții Părinți la Europa unită*, Anastasia, București, 2004, pp. 84-100

28. „*Coloratio Anselmi*. Trei lecturi franciscane ale argumentului « ontologic »”, în I. Tănăsescu (coord.), *Argumentul ontologic: aspecte tradiționale și interpretări moderne*, Editura Pelican, Giurgiu, 2004, pp. 60-75

29. „Între Dionisie și Palama: o angelologie ortodoxă”, în Dumitru Stăniloae sau paradoxul teologiei, Anastasia, București, 2003, pp. 371-393

30. „*Philosophia christiana* sau cum gândim actualitatea Evului Mediu”, postfață la Ioan Lancrănjan, *Încercări de reabilitare a gândirii creștine medievale. Studiu de sinteză* (reeditare), Anastasia, București, 2003, pp. 231-246

31. „Istoria religioasă a liberalismului în secolul al XIX-lea. Fr. Guizot și liberalismul catolic francez” (în colaborare cu Miruna Tătaru-Cazaban), în Călin Săplăcan, Alin Tat (coord.), *Mozaic teologic II*, Editura Viața Creștină, Cluj-Napoca, 2002, pp. 67-97

32. „Vicleniile lui Saturn și erudiții melancoliei”, postfață la R. Klibansky, E. Panofsky și F. Saxl, *Saturn și melancolia. Studii de filosofie a naturii, religie și arta*, Polirom, Iași, 2002, pp. 559-569

Articole în periodice științifice:

1. „Encountering the Other. André Scrima’s Hermeneutics of Spiritual Hospitality”, în *Religions* 13 (3), 2022. Special issue „Mystical Theology and Muslim-Christian Dialogue” I.

2. „«Ce Dieu terriblement humain». Réflexions sur le langage dans l’interprétation de la résurrection de Lazare chez André Scrima”, în *Diakrisis. Yearbook of Theology and Philosophy* no 5, 2022, pp. 9-29.

3. „The Resurrection of Lazarus in John Chrysostom’s, Cyril of Alexandria’s, and Augustine’s Commentaries on the Gospel of John”, în *St Vladimir’s Theological Quarterly* 65. 3-4, 2021, pp. 93-124

4. „The Inner Dimension of the Orthodox Tradition and the Traditionalism according to André Scrima’s Hermeneutics”, în *Review of Ecumenical Studies* vol. 12, no. 3, 2020, pp. 485-496

5. „Les anges des nations dans le christianisme des premiers siècles. Continuité et métamorphoses” (première partie), în colaborare cu Miruna Tătaru-Cazaban, în *Archaeus. Etudes d’Histoire des Religions/ Studies in the History of Religions*, XIX-XX (2015-2016): *Twenty Years of History of Religions in Bucarest, 1996-2016*, ed. Eugen Ciurtin, București, 2016, pp. 49-85

6. „Thomas Aquinas and Mediaeval Philosophy in Romanian Culture”, în *Chôra. Revue d’études anciennes et médiévales: philosophie, théologie, sciences*, 7/2009, pp. 255-282

7. „Sfântul Grigorie Teologul, *Cuvântarea a XII-a*”, trad. de Simona Rodina, revizuită de Dan Slușanschi și Bogdan Tătaru-Cazaban, introducere și note de Bogdan Tătaru-Cazaban, în *Studii teologice* 3/2009, pp. 197-207

8. „Creativitatea culturală a creștinismului. Viziunea istorică și teologică a lui Teodor M. Popescu”, în *Anuarul Facultății de Teologie Ortodoxă din București*, 2009, pp. 510-515

9. „La théologie du miracle selon Origène et saint Augustin”, în *Chôra. Revue d’études anciennes et médiévales: philosophie, théologie, sciences*, 1/2003, pp. 97-113

10. „Individualitate și infinit la Nicolaus Cusanus”, în *Revista de psihologie aplicată*, 2/2000, Institutul de studii și cercetări psihologice, Timișoara, pp.43-64
11. „*Homo interior*. De la metafizică la mistică speculativă”, în *Studia Universitatis Babes-Bolyai, Philosophia XLV*, 2/2000, Cluj-Napoca, pp. 29-50
12. „Acedia. Note despre imaginarul eremitic”, în *Archaeus. Studii de istorie a religiilor*, an II, fasc. II, 1998, pp. 175-210
13. „Exilul medieval al labirintului. Ipoteze hermeneutice”, în *Archaeus. Studii de istorie a religiilor*, an I, fasc. I, 1997, pp. 125-145

Articole în dicționare și enciclopedii:

- 23 de voci noi sau revizuite (apocrisiarius, Aquileia, Areopagus, Athenagoras, Andrew of Crete, Mount Athos, Calixtines, first Council of Constantinople, Christianity in Bulgaria, Greece, Cyprus and Romania, Corinth, Epistles to Corinthians, Epistle to Philippians, Lucius Junius Gallio, biblical and patristic Greek, hegumenos, Hesychius of Jerusalem, Plethon, André Scrima, Thessalonica, Zosimus) în *The Oxford Dictionary of the Christian Church*, Andrew Louth (general editor), 4th edition, 2022
- 2 voci („Eugen Ciurtin”, „Ioan Petru Culianu”), în acad. Victor Spinei, Dorina N. Rusu (coord.), *Enciclopedia reprezentanților scrisului istoric românesc*, Editura Karl A. Romstorfer, Suceava, 2021.

Recenzii:

1. Michele Bacci, *The Many Faces of Christ. Portraying the Holy in the East and West, 300 to 1300*, London: Reaktion Books, 2014, în *Archaeus. Etudes d'Histoire des Religions/ Studies in the History of Religions*, XIX-XX (2015-2016): *Twenty Years of History of Religions in Bucarest, 1996-2016*, ed. Eugen Ciurtin, București, 2016, pp. 508-511
2. Bernard McGinn, *Thomas Aquinas's „Summa theologiae”. A Biography*, Princeton and Oxford: Princeton University Press, col. „Lives of Great Religious Books”, 2014, în *Archaeus. Etudes d'Histoire des Religions/ Studies in the History of Religions*, XIX-XX (2015-2016): *Twenty Years of History of Religions in Bucarest, 1996-2016*, ed. Eugen Ciurtin, București, 2016, pp. 511-514
3. Jean Cassien, *Traité de l'Incarnation. Contre Nestorius*, ed. Marie-Anne Vannier, Cerf, Paris, 1999, în *Chôra. Revue d'études anciennes et médiévales : philosophie, théologie, sciences* 1, 2003, pp. 204-205
4. Teofrast, *Metafizica*, trad. de Irina Ilie, studiu introductiv și note de Gh. Vlăduțescu, Ed. Paideia, București, 1998, în *Chôra. Revue d'études anciennes et médiévales: philosophie, théologie, sciences* 1, 2003, pp. 206-207
5. Tertulian, *Despre idolatrie și alte scrieri morale*, trad. de Claudiu T. Arieșan, Editura Amarcord, 2001, în *Chôra. Revue d'études anciennes et médiévales: philosophie, théologie, sciences* 1, 2003, pp. 207-208
6. Tertullien, *Contre Hermogène*, ed. Frédéric Chapot, cerf, Paris, 1999, în *Chôra. Revue d'études anciennes et médiévales: philosophie, théologie, sciences* 1, 2003, pp. 208-209
7. Olivier Boulnois, *Être et représentation. Une généalogie de la métaphysique moderne à l'époque de Duns Scot (XIIIe-XIVe siècle)*, PUF, 1999, în *Chôra. Revue d'études anciennes et médiévales: philosophie, théologie, sciences* 1, 2003, pp. 209-210
8. Costante Marabelli, *Medievali e medievisti. Saggi su aspetti del Medioevo teologico e della sua interpretazione*, Jaca Book, 2000, în *Chôra. Revue d'études anciennes et médiévales: philosophie, théologie, sciences* 1, 2003, pp. 218-219

9. Alin Tat, *Études thomistes*, Viața creștină, Cluj-Napoca, 2001, în *Chôra. Revue d'études anciennes et médiévales : philosophie, théologie, sciences* 1, 2003, pp. 223-224
10. Emmanuel Levinas, *Totalitate și infinit. Eseu despre exterioritate*, traducere, glosar și bibliografie de Marius Lazurca, postfață de Virgil Ciomoș, Polirom, 1999, în *Studia Phaenomenologica* 1 (1-2), 2001, pp. 394-404
11. *The Levinas Reader*, Blackwell, 1989, în *Studia Phaenomenologica* 1 (3-4), 2001, pp. 479-480
12. Sf. Anselm din Canterbury, *Monologion despre esența divinității*, traducere din limba latină, note și postfață de Alexander Baumgarten, Editura Biblioteca Apostrof, Cluj-Napoca, 1998, în *Revista de filozofie Krisis*, 7, 1998, pp. 203-206

Peste 150 de articole, recenzii și intervenții în presa culturală și religioasă din țară și străinătate.